

Selectieadvies archeologische monumentenzorg

Schijndelseweg 170 te Boxtel, gemeente Boxtel
Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek
in de vorm van een verkennend booronderzoek

ADC-rapport 4717

ADC ArcheoProjecten
(definitieve versie rapport)

	Naam	Afdeling/bedrijf	Datum	Paraaf
Opsteller	Juan van der Roest	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	08-02-2019	
Controle	Stefan Molenaar	senior archeoloog, gemeente 's-Hertogenbosch afdeling SO/Erfgood	08-02-2019	SM
Controle Gemeente Boxtel	Aisha van Veeren	Medewerker erfgoed Gemeente Boxtel Afdeling RO	08-02-2019	AV

1. Inleiding

In opdracht van De Roever Omgevingsadvies heeft het ADC in augustus/september 2018 een archeologisch onderzoek uitgevoerd voor de locatie Schijndelseweg 170 te Boxtel. Aanleiding is de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan ten behoeve van de nieuwbouw van 8 woningen. Voor het verkrijgen van een bestemmingsplanwijziging dient de initiatiefnemer een rapport te overleggen waarin naar oordeel van de bevoegde overheid de archeologische waarde van het plangebied voldoende is vastgesteld. In het kader van dit proces heeft het in dit rapport beschreven onderzoek plaatsgevonden.

De gemeente Boxtel is - als bevoegde overheid - gevraagd het rapport te beoordelen en een selectieadvies op te stellen. Het rapport is daartoe voorgelegd aan de afdeling SO/Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch.

1.1 Het plangebied

Het plangebied ligt op de overgang van dekzandwelingen in het noorden naar een dekzandvlakte in het zuiden. Een paar honderd meter ten noorden bevindt zich een dekzandrug. Hier ligt het maaiveld ca. 2 m hoger ligt dan ter plaatse van het plangebied. De Dommel kronkelt zich een weg van zuid naar noord en ligt op een afstand van ca. 600 m van het plangebied.

Het plangebied ligt aan de Schijndelseweg 170, in het oostelijk deel van Boxtel. Het wordt aan de noordzijde begrensd door de Schijndelseweg, aan de zuidzijde door een fietspad en aan de overige zijden door groenstroken en tuinen van nabijgelegen woonhuizen. De kadastrale gegevens zijn: Boxtel, sectie D, perceelnr. 2245. De oppervlakte van het plangebied bedraagt 2.285 m².

In het plangebied staat momenteel een pand dat in gebruik is geweest als restaurant. Het pand dateert van 1933. Langs de oostgrens staat een bijgebouw (schuur) dat ook niet meer in gebruik is. Het overige deel betreft grotendeels een met tegels verhard terrein. Langs de noord- en westgrens van het plangebied komen groenstroken voor.

Voor de locatie en exacte begrenzingen van de gebieden wordt verwezen naar het beoordeelde rapport van het ADC (zie onder).

1.2 Aard van de bedreiging

Het voornemen bestaat om de huidige bebouwing te slopen en aansluitend 8 vrijstaande woningen te realiseren. Hierbij zal de bodem tot in ieder geval 1 m onder huidige maaiveld worden verstoord. De woningen zullen niet worden onderkelderd. De consequentie van de voorgenomen ingrepen kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond mogelijk worden aangetast.

2. Archeologisch onderzoek

ADC heeft het onderzoek in augustus en september 2018 uitgevoerd; de resultaten zijn vastgelegd in het rapport:

Bouter, H.E., 2018: Schijndelseweg 170 te Boxtel, gemeente Boxtel - een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek - ADC-rapport 4717 - versie definitief, v1.1, 1 februari 2019.

Eerder was de conceptversie (4 september 2018) van dit rapport beoordeeld, daarbij waren enkele op- en aanmerkingen geplaatst die in deze definitieve versie in ruim voldoende mate zijn verwerkt.

2.1 Onderzoeksmethode

Het archeologisch onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een booronderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de KNA 4.0 en het opgestelde PvA.

Het bureauonderzoek vormt de eerste stap in het vaststellen van de archeologische waarde van het gebied. Doel van bureauonderzoek is het aan de hand van schriftelijke bronnen verwerven van informatie over bekende en/of verwachte archeologische waarden in het plangebied, om daarmee te komen tot een gespecificeerde, archeologische verwachting. Het inventariserend veldonderzoek (verkennde fase) heeft tot doel de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeolo-

gische verwachting aan te vullen en te toetsen door middel van boringen. Met het verkennende booronderzoek zal de bodemopbouw en de mate van intactheid daarvan bepaald worden.

De 6 boringen zijn verspreid gezet met behulp van een Edelmanboor (7 cm). De boringen gaan tot 1 à 2 m -mv, tot minstens 30 cm in het onverstoorde dekzand (C-horizont). De bodemtextuur en archeologische indicatoren is beschreven volgens SBB 5.1 van NITG-TNO waarin onder meer de standaardclassificatie van bodemonsters volgens NEN5104 wordt gehanteerd.

2.2 Conclusie onderzoek (verkort)

Uit het bureauonderzoek bleek dat door de matig hoge ligging het gebied mogelijk reeds in gebruik geweest vanaf de Steentijd hoewel de hogergelegen dekzandruggen (in de nabijheid van de Dommel) aantrekkelijkere locaties waren voor bewoning. Het gebied kan gebruikt zijn voor de jacht waardoor kleine vondsten zoals pijlpunten aanwezig kunnen zijn. Voor de Steentijd geldt een *matig hoge* verwachting. Gelet op het bodemtype en de redelijk goede ontwatering zal het plangebied geschikt geweest zijn voor de landbouw in verschillende perioden. Voor de periode IJzertijd - Vroege Middeleeuwen geldt op basis van het bureauonderzoek een *matig hoge* verwachting. Een oud bouwlanddek kan een conserverende werking hebben gehad op eventueel aanwezige archeologische resten. Aangezien het plangebied langs een historische uitvalsweg ligt (Schijndelseweg), geldt een *hoge* verwachting voor archeologische resten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd.

Archeologische resten kunnen zich bevinden in of net boven de top van een podzolprofiel in het dekzand (E- of B-horizont). Er kan zich mogelijk een doorwerkte oude bodem (akkerlaag) bevinden tussen het dekzand en het bouwlanddek. Een indicatie hiervoor zal de aanwezigheid van kleine fragmenten aardewerk, natuursteen, vuursteen of houtskool zijn. Archeologische sporen kunnen zich bevinden tot ongeveer 25 cm in de top van de C-horizont. Uit de periode Laat Paleolithicum - Vroeg Neolithicum kunnen complextypen zoals jachtkampjes worden verwacht. Uit latere perioden kunnen nederzettingsterreinen, huisplaatsen en grafvelden worden verwacht.

Tijdens het booronderzoek bleek dat onderin het profiel kalkloos, grijsgeel zwak siltig zand voorkomt (C-horizont). Het is geïnterpreteerd als onverstoorde dekzand (Laagpakket van Wierden, Formatie van Boxtel). Hierboven komt vanaf een gemiddeld 110 cm -mv na een scherpe overgang een bruinigrijze laag matig fijn zand voor met een zeer rommelige structuur. In het pakket bevindt zich veel puin waaronder baksteen, grind en cementbrokken. Er zijn geen resten van een podzolbodem aangetroffen; er is ook geen sprake van een intact plaggendek. De oorspronkelijke bodem is verstoord en opgenomen in de bovengrond. Het aangetroffen puin wordt op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor oude bebouwing als (sub)recent beschouwd. In de boringen zijn geen (relevante) archeologische indicatoren aangetroffen.

2.3 Advies ADC

Uit het inventariserend veldonderzoek blijkt dat in het plangebied geen spoor voorkomt van de oorspronkelijke podzolbodem of een plaggendek. Daarnaast is een diepe bodemverstoring waargenomen, tot gemiddeld 110 cm -mv. De sterke bodemverstoring en de afwezigheid van een oude (akker)bodem heeft waarschijnlijk vooral te maken met het bouwrijp maken van het terrein ten behoeve van de bebouwing en aanleg van verhardingen in de 20^e eeuw. Er kunnen ook vergravingen zijn opgetreden die verband houden met de aanleg van de autosnelweg op geringe afstand ten oosten van het plangebied. Geconcludeerd wordt dat in het plangebied geen intacte archeologische resten of grondsporen meer worden verwacht. Daarom adviseert ADC om het plangebied vrij te geven.

Het is niet uit te sluiten dat binnen het plangebied toch nog archeologische resten voorkomen. Daarom merken wij op dat het aanbeveling verdient om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet.

3. Beoordeling rapportage namens/door de Gemeente Boxtel

Het rapport is goed opgebouwd en volgens de geldende wet- en regelgeving. Het bevat voldoende informatie bevatten om tot een selectiebesluit te komen. Er is onzes inziens daarbij voldoende aangedragen om de oorspronkelijk (*middel*)*hoge* verwachting op het aantreffen van archeologische waarden en resten bij te stellen naar *laag*.

3.1 Selectieadvies Gemeente Boxtel

Op grond van het bovenstaande kan de gemeente Boxtel geheel instemmen met de inhoud en strekking van het door het ADC opgestelde rapport en het gegeven advies.

Verder neemt de gemeente het advies van het ADC over aangaande het mogelijk alsnog voorkomen van zogenaamde 'toevalsvondsten' en de wettelijk gezien juiste omgang daarmee:

Het is niet uit te sluiten dat binnen het plangebied toch nog archeologische resten voorkomen. Daarom merken wij op dat het aanbeveling verdient om de uitvoerder van het grondwerk te wijzen op de plicht archeologische vondsten te melden bij de bevoegde overheid, zoals aangegeven in artikel 5.10 van de Erfgoedwet.